

Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης στο σχέδιο νόμου «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης»

Με την υπ' αριθμ 28138/2013 (ΦΕΚ Β ' 1522) υπουργική απόφαση, που εκδόθηκε βάσει της σχετικής εξουσιοδότησης του άρθρου 24 του ν.4151/13 (ΦΕΚ Α' 103), συγκροτήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών Επιτροπή για τη σύνταξη Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης, αποτελούμενη από τους:

1. Άγγελο Συρίγο, Γενικό Γραμματέα Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής, ως Πρόεδρος.
2. Παναγιώτη Ζ. Φλώρο, επίτιμο μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως μέλος.
3. Κωνσταντίνο Χαραλαμπίδη, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, ως μέλος.
4. Γεώργιο Γεραπετρίτη μέλος ΔΕΠ της Νομικής Σχολής Αθηνών, με ειδικότητα στο Δημόσιο Δίκαιο, ως μέλος.
5. Βασιλική Γιαβή, Γενική Διευθύντρια Μεταναστευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ένταξης, ως μέλος.
6. Γεώργιο Βαλαδώρο, Αναπληρωτή Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής, ως μέλος.
7. Αθανασία Ιωάννου, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης, ως μέλος.
8. Αγγελική Βογιατζή, Διευθύντρια Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, ως μέλος.
9. Γρηγόρη Τσιούκα, ειδικό επιστήμονα του Συνηγόρου του Πολίτη.

Η Επιτροπή ανέλαβε τη σύνταξη σχεδίου του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης, με σκοπό την υποβολή του στη Βουλή ώστε να κυρωθεί κατά τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 76 παρ. 6 του Συντάγματος. Το έργο της Επιτροπής περατώθηκε σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό και απεστάλη στα συναρμόδια Υπουργεία (Υπουργείο Εξωτερικών, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας) ώστε να λυθούν θέματα συναρμοδιότητας.

Κατά τη φάση αυτή απέστειλε τις παρατηρήσεις του ο Συνήγορος του Πολίτη που συμμετείχε με εκπρόσωπο του και στην Επιτροπή σύνταξης του Κώδικα.

Η σύνταξη του κειμένου του Κώδικα που υποβλήθηκε στη διαδικασία της διαβούλευσης ολοκληρώθηκε μετά την ενσωμάτωση των παρατηρήσεων από τα συναρμόδια Υπουργεία.

Οι βασικές αρχές του Κώδικα παρουσιάστηκαν σε κοινή συνέντευξη τύπου στο Υπουργείο Εσωτερικών από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου την 14^η Οκτωβρίου.

Το κείμενο του σχεδίου για τον Κώδικα αναρτήθηκε στον δικτυακό τόπο διαβουλεύσεων την 17^η Οκτωβρίου για να τύχει σχολιασμού μέχρι την 30^η Οκτωβρίου.

Κατά την ίδια χρονική περίοδο σχόλια για το σχέδιο Νόμου απέστειλαν διάφοροι φορείς όπως η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, το ΕΛΙΑΜΕΠ, η ΕΔΑΜ, η Ομοσπονδία Αλβανικών Συλλόγων Ελλάδας κλπ.

Συνολικά στην ηλεκτρονική διαβούλευση κατατέθηκαν 370 σχόλια μεγάλο μέρος των οποίων ήταν θετικά για το περιεχόμενο του προτεινόμενου Κώδικα. Για ένα μεγάλο μέρος των διατάξεων του Κώδικα (72 άρθρα) δεν υπήρξαν σχόλια μια που αυτά αφορούσαν κυρίως επανάληψη υφιστάμενων διατάξεων και ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών.

Από τους συμμετέχοντες στην διαδικτυακή διαβούλευση σημαντικός αριθμός προερχόταν από τις διάφορες υπηρεσίες που εμπλέκονται στην εφαρμογή της μεταναστευτικής πολιτικής,

Στη διαβούλευση συμμετείχαν επίσης οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, εκπρόσωποι Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών, μεμονωμένοι Έλληνες πολίτες και πολίτες τρίτων χωρών.

Μέρος των σχολίων αφορούσαν λεκτικές διατυπώσεις του Κώδικα. Τα σχόλια αυτά έγιναν στο σύνολο τους δεκτά.

Τον μεγαλύτερο αριθμό σχολίων προκάλεσαν τα άρθρα 109 και 139 που αφορούν την άδεια δεύτερης γενιάς και τις μεταβατικές διατάξεις αντίστοιχα. Τα άρθρα 109 και 139 προκάλεσαν και παρεμβάσεις φορέων που απέστειλαν σχετικές επιστολές με προτάσεις. Και στις δυο περιπτώσεις οι σχολιαστές πρότειναν την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων ώστε να καλυφθούν από τις ρυθμίσεις περισσότεροι δικαιούχοι.

Ειδικότερα για το άρθρο 109 σχολιάστηκε το γεγονός ότι η ρύθμιση καλύπτει μόνο τους πολίτες τρίτων χωρών που έχουν συμπληρώσει έξι χρόνια φοίτησης πριν την ενηλικίωση. Με δεδομένο ότι κατά τα πρώτα χρόνια της μεταναστευτικής ροής προς την χώρα μας υπήρξαν αρκετές περιπτώσεις παιδιών μεταναστών που εντάχθηκαν στην εκπαίδευση σε μικρότερη τάξη από αυτή που προβλέπεται για την ηλικία τους (λόγω της έλλειψης γνώσης της ελληνικής γλώσσας) πολλά παιδιά κατάφεραν να ολοκληρώσουν και τις λυκειακές τους σπουδές αλλά μετά την ενηλικίωση τους κρίθηκε τελικά ότι η διάταξη θα πρέπει να αφορά τους πολίτες τρίτων χωρών που ολοκληρώνουν τα έξι χρόνια φοίτησης μέχρι το 21^ο έτος της ηλικίας τους.

Όσον αφορά τις διατάξεις που αφορούν την εξέταση, μεταβατικά, των αιτημάτων για ανανέωση των αδειών διαμονής εξαρτημένης εργασίας και οικογενειακής επανένωσης κρίθηκε ότι θα πρέπει να γίνει δεκτό το πνεύμα των σχολίων που κατατέθηκαν και μετά από σχετική έρευνα των στατιστικών στοιχείων αποφασίστηκε η χρονική επέκταση ισχύος των ρυθμίσεων με γνώμονα την αρχή της ίσης μεταχείρισης για αιτήσεις που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά.

Όσον αφορά άλλες παρατηρήσεις που κατατέθηκαν κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης συνοπτικά έγιναν δεκτές οι ακόλουθες αλλαγές- βελτιώσεις:

1. Δόθηκε δικαίωμα για έκδοση ΕΒΝΔ και σε απορριφθέντα αιτήματα για αρχική χορήγηση άδειας διαμονής για την οποία είχε εκδοθεί μπλε βεβαίωση (πλήρη δικαιολογητικά)
2. Δόθηκε δικαίωμα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία - παροχή υπηρεσιών κατά την πρώτη ανανέωση της άδειας διαμονής μελών οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας
3. Προβλέφθηκε γενική προσαύξηση 10% επί του απαιτούμενου εισοδήματος για τα μέλη της οικογένειας πολίτη τρίτης που αιτείται την απόκτηση άδειας διαμονής «επί μακρόν διαμένοντος»
4. Θεσπίζεται το ηλεκτρονικό παράβολο (άρθρο 133)
5. Βελτιώθηκε η διατύπωση για την προστασία θυμάτων παράνομης διακίνησης προσώπων σύμφωνα με τα σχόλια της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.
6. Έγιναν νομοτεχνικές βελτιώσεις στο άρθρο 19 (ανθρωπιστικοί λόγοι)
7. Επεκτάθηκαν οι προθεσμίες επίδοσης των αποφάσεων

Ο σχολιασμός των διατάξεων του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης έλαβε χώρα στο δικτυακό τόπο διαβούλευσης του Υπουργείου Εσωτερικών (<http://www.opengov.gr/ypes/?p=1943>).